

BOGANMELDELSER

LES ÉCHANGES INTERNATIONAUX ET LA POLITIQUE DOUANIÈRE FRANÇAISE AU COURS DE LA CRISE ÉCONOMIQUE. Rapport présenté par *M. Adéodat Boissard* et adopté par le Conseil National Économique dans sa Session du 21 Novembre 1932 (Paris 1932, 91 S. Pris 5 frs.).

Denne Undersøgelse fremtræder som et Led i det franske Økonomiske Raads Undersøgelser af Spørgsmaalet om de Forholdsregler, der paa det told- og traktatpolitiske Omraade bør tages til Beskyttelse af den franske Økonomi under den herskende Krise.

Beretningen indledes med en kort historisk Oversigt over den franske Toldpolitik i dens forskellige Faser (1892—1914, 1914—18, 1918—27, 1927—30). Herefter gaar Forfatteren over til en Redegørelse for de sidste Aars Toldpolitik og for de under de herskende Kriseforhold mest paakrævede Told- og Traktatreformer.

Uden at indlade sig paa en teoretisk Diskussion om Frihandel og Beskyttelse fastslaar Forf., at den franske Politik kunde ledes i to Retninger: én mere autokratisk rettet mod Beskyttelse af Hjemmemarkedet og en Udvikling af Handelsforbindelsen med de franske Kolonier, og en anden mere liberal, gaaende ud paa at fremme den internationale Handelsomsætning. Det franske økonomiske Raad udtaler sig til Gunst for den sidste Retningslinie.

Til Opfyldelse af dette Formaal anbefaler det: dels internationale Foranstaltninger (ensartet Toldnomenklatur, Ophævelse af indirekte Beskyttelse, Landbrugs- og Industriaftaler etc.), dels nationale Foranstaltninger (Precisering af det nødvendige Minimum af Beskyttelse, Foranstaltninger til Sikring af Eksportinteresserne, herunder Revision af Handelstraktaterne).

Hvad angaar de nationale Foranstaltninger anbefales en snævrere Undersøgelse af de forskellige Produktionsgrene, saaledes at det kan fastslaaes, hvilke Landbrugs- og Industriegrene, der paa Grund af deres Betydning og Effektivitet virkelig er livsvigtige og følgelig bør beskyttes. Herefter bør der finde en Revision af Toldloven Sted. Og den ny Toldlov bør baseres paa Hovedprincippet i 1892-Loven, d. v. s. Toldafgifterne bør udelukkende være Kompensationsafgifter, Toldbindinger bør kun undtagelsesvis finde Sted, og Tarifen bør være en Dobbelttarif. Med andre Ord, en Tilbagevenden til den autonome Toldpolitik, hvormed Frankrig afgjort brød ved Handelstraktaten af 1927 med Tyskland.

Endvidere anbefaler det Økonomiske Raad en Reorganisation af Kontingentsystemet. Kontingenter bør kun være midlertidige Foranstaltninger og ikke danne Grundlag for et Fremtidssystem. Selv om Kontingenter ikke under de nuværende Forhold helt kan afskaffes, bør de begrænses til et Minimum, og de Kontingenter, som opretholdes, bør organiseres paa en rationel Maade.

BOGANMELDELSER

LES ÉCHANGES INTERNATIONAUX ET LA POLITIQUE DOUANIÈRE FRANÇAISE AU COURS DE LA CRISE ÉCONOMIQUE. Rapport présenté par *M. Adéodat Boissard* et adopté par le Conseil National Économique dans sa Session du 21 Novembre 1932 (Paris 1932, 91 S. Pris 5 frs.).

Denne Undersøgelse fremtræder som et Led i det franske Økonomiske Raads Undersøgelser af Spørgsmaalet om de Forholdsregler, der paa det told- og traktatpolitiske Omraade bør tages til Beskyttelse af den franske Økonomi under den herskende Krise.

Beretningen indledes med en kort historisk Oversigt over den franske Toldpolitik i dens forskellige Faser (1892—1914, 1914—18, 1918—27, 1927—30). Herefter gaar Forfatteren over til en Redegørelse for de sidste Aars Toldpolitik og for de under de herskende Kriseforhold mest paakrævede Told- og Traktatreformer.

Uden at indlade sig paa en teoretisk Diskussion om Frihandel og Beskyttelse fastslaar Forf., at den franske Politik kunde ledes i to Retninger: én mere autokratisk rettet mod Beskyttelse af Hjemmemarkedet og en Udvikling af Handelsforbindelsen med de franske Kolonier, og en anden mere liberal, gaaende ud paa at fremme den internationale Handelsomsætning. Det franske økonomiske Raad udtaler sig til Gunst for den sidste Retningslinie.

Til Opfyldelse af dette Formaal anbefaler det: dels internationale Foranstaltninger (ensartet Toldnomenklatur, Ophævelse af indirekte Beskyttelse, Landbrugs- og Industriaftaler etc.), dels nationale Foranstaltninger (Precisering af det nødvendige Minimum af Beskyttelse, Foranstaltninger til Sikring af Eksportinteresserne, herunder Revision af Handelstraktaterne).

Hvad angaar de nationale Foranstaltninger anbefales en snævrere Undersøgelse af de forskellige Produktionsgrene, saaledes at det kan fastslaaes, hvilke Landbrugs- og Industriegrene, der paa Grund af deres Betydning og Effektivitet virkelig er livsvigtige og følgelig bør beskyttes. Herefter bør der finde en Revision af Toldloven Sted. Og den ny Toldlov bør baseres paa Hovedprincippet i 1892-Loven, d. v. s. Toldafgifterne bør udelukkende være Kompensationsafgifter, Toldbindinger bør kun undtagelsesvis finde Sted, og Tarifen bør være en Dobbelttarif. Med andre Ord, en Tilbagevenden til den autonome Toldpolitik, hvormed Frankrig afgjort brød ved Handelstraktaten af 1927 med Tyskland.

Endvidere anbefaler det Økonomiske Raad en Reorganisation af Kontingentsystemet. Kontingenter bør kun være midlertidige Foranstaltninger og ikke danne Grundlag for et Fremtidssystem. Selv om Kontingenter ikke under de nuværende Forhold helt kan afskaffes, bør de begrænses til et Minimum, og de Kontingenter, som opretholdes, bør organiseres paa en rationel Maade.

Ved en Revision af Handelstraktaterne anses det ikke for nødvendigt ligesom i 1918 at opsigte alle Handelstraktaterne. Kun de Traktater, som indeholder Binding af Toldsatser, behøver at revideres. De nye Traktater bør ikke baseres paa den ubegrænsede Mestbegunstigelsesklausul, men denne Klausuls Anvendelse bør begrænses til de Varer, som er af særlig Interesse (altsaa med andre Ord listemæssig Mestbegunstigelse).

Den franske Handelspolitik's seneste Udvikling har dog kun delvis fulgt det Økonomiske Raads Forslag. Man har vel søgt at frigøre sig for sine Toldbindinger og at basere sine nye Handelstraktater paa listemæssig Mestbegunstigelse (jfr. Eks. Handelstraktaten af Decbr. 1932 med Tyskland), men Kontingenteringspolitikken er blevet et vigtigt Led i de franske handelspolitiske Forhandlinger med andre Lande, idet Frankrig i Modsætning til sin hidtidige autonome Kontingenteringspolitik er gaaet over til at give aftalemæssig tilsikrede Kontingenter til andre Lande mod Kompensationer fra disse Landes Side.

Med andre Ord, Udviklingslinien i den nyeste franske Handelspolitik er den: Fra Tarifraktater til Toldautonomi, fra autonome Kontingenter til traktatmæssige Kontingenter, fra ubegrænset til listemæssig Mestbegunstigelse.

J. C. Jørgensen.

MÆND OG MENINGER I DANSK SOCIALPOLITIK 1866—1901. Under Redaktion af Poul Engelstoft og Hans Jensen. (Studier fra Institutet for Historie og Samfundsøkonomi II. G. B. N. F. Kbh. 1933. 174 S. Pris 4 Kr.).

Det er maaske lidt dristigt af Institutet for Historie og Samfundsøkonomi, naar det ved Siden af sine »Skrifter« med vægtige Bidrag fra hel- eller i al Fald halvbefarne Historikere og Socialøkonomer udsender »Studier«, skrevne af Forfattere, der endnu er Lærlinge, d. v. s. Studenter eller unge Kandidater. Det kan ikke være andet, end at Læseren og derfor ogsaa Anmelderen enten maa anvende en mere lemfældig Maalestok paa Studierne end paa Skrifterne eller maa finde de første relativt undervægtige.

Skal Studierne kunne hævde sig, maa det være, fordi de fremdrager en Del Stof, som ellers er vanskeligt tilgængeligt, og som dog har Interesse for dem, der sysler med Historie og Økonomi. Af saadant Stof fandtes adskilligt i det første Bind »Sociale Studier i dansk Historie efter 1857«. Ogsaa i dette andet Bind om Mænd og Meninger i dansk Socialpolitik findes saadant Stof. Men det forekommer unægtelig Anmelderen, at Udbyttet af de Efterforskninger, som ligger bag ved de 7 Afhandlinger, er forholdsvis magert. Noget af Grunden dertil maa vist søges i, at der i saa udstrakt Grad bygges paa Rigsdagstidende. Nu skal det paa ingen Maade nægtes, at der i Rigsdagstidende findes meget socialt Stof. Men den, der selv har prøvet at uddrage det, ved, at Arbejdet med at finde det virkelig positive Stof i de alenlange Spalter er omtrent som at lede efter en Synaal i en Høstak. I denne Bog drejer det sig ganske vist ikke om positive Kendsgerninger, men om forskellige Mænds sociale Meninger. Men skulde disse have virkelig Interesse, maatte der findes ejendommelige Udtryk for de paagældende Mænds Anskuelser og disse i et Kraftuddrag fremstilles for Læserne. Men der er i denne Bog ikke mange Udtryk, der hager sig fast hos Læseren.

Det vilde imidlertid være uretfærdigt at skyde Skylden for Bogens forholdsvis Magerhed alene over paa de unge Forfattere, der synes at have gjort sig megen Flid, og som, hvor de bevæger sig mere frit, f. Eks. i Karak-